

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
ครั้งที่ ๑๒
วันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญ ผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นายศิริชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปิ๋ชโชตะสิงห์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นายแสวง บุญมี	รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. นายคำณูณ สิทธิสมาน	โฆษกและที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๘. นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๙. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๐. ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๑. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๒. พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา	
๑๓. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	
๑๔. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	
๑๕. พลเอก ธนดล สุรารักษ์	
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ	
๑๗. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	
๑๘. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	
๑๙. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	
๒๐. พลโท สมโภชน์ วังแก้ว	
๒๑. พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์	
๒๒. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	
๒๓. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิถก ณ ภูเก็ต	
๒๔. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	
๒๕. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	
๒๖. นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร	

กรรมการวิสามัญ ผู้ลาการประชุม คือ

๑. พลโท สุรใจ จิตต์แจ่ม
๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๓. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์
๔. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล

ผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการวิสามัญตามข้อบังคับฯ ผู้มาประชุม คือ

- นายปริญญา แสงแก้วเขียว	นิติกรชำนาญการ
	กลุ่มงานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๑
	สำนักกรรมาธิการ ๑

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**๑. ธนาคารแห่งประเทศไทย**

๑.๑ นายปรีชา มิ่งมาลัยรักษ์	ผู้อำนวยการฝ่าย
๑.๒ นายชาติ สะเทือนวงษ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
๑.๓ นางสาวจณัญญา เฉลิมวิวัฒน์กิจ	รองผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

๒. ธนาคารกรุงไทย

๒.๑ นางสาววรพินท์ หิรัญโชติ	เจ้าหน้าที่อาวุโส ราชการสัมพันธ์
๒.๒ นายณัฐกร เดชเจริญ	เจ้าหน้าที่ราชการสัมพันธ์
๒.๓ นางสาวสรินทร นิธิโอฬารพงศ์	นิติกรอาวุโส
๒.๔ นางสาวสิริจิตต์ ชูศักดิ์	นิติกรอาวุโส

๓. ธนาคารออมสิน

๓.๑ นางสาวรัตนา บรรยงคนันท์	รองผู้อำนวยการฝ่าย
๓.๒ นายกุลพล ลิ้มจิตติ	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ๔

๔. ธนาคารอาคารสงเคราะห์

๔.๑ นายันทวุฒิ สุขสว่าง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย
๔.๒ นายเจริญศักดิ์ รั้งแก้ว	หัวหน้าส่วนกิจการพิเศษ

๕. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๕.๑ นายอภิศักดิ์ หอวนิช	ผู้ช่วยผู้จัดการ
๕.๒ นางศิริณี อยู่อื่น	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายเงินฝาก

๖. บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

๖.๑ นางเพ็ญลักษณ์ จุสถานนท์	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการตลาดการเงินและการค้าปลีก
๖.๒ นายสำราญ เดชอรุณ	หัวหน้าส่วนจัดระบบบริการการเงิน
๖.๓ นางสาวสิริตรา ลิ้มเรืองรอง	หัวหน้าส่วน ระดับ ๘

๗. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๗.๑ นายอมร รัชตังกูร	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชีและทรัพย์สิน
๗.๒ นายโชคดี ด้วงแป้น	พนักงานการเลือกตั้ง
๗.๓ นายทรงยศ กนกวรรณจรัส	พนักงานการเลือกตั้ง
๗.๔ นายกิตติราช บุรณสิทธิเวช	นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑. สรุปผลการประชุมครั้งที่ ๑๑ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้สำเนาแจกในที่ประชุมแล้ว

๒. การเตรียมการเกี่ยวกับประเด็นที่จะนำเสนอในการสัมมนา เรื่องร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนิว แทรเวล ลอดจ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๓. ในการประชุมครั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เชิญสถาบันทางการเงินและหน่วยงานซึ่งอยู่ในกำกับของรัฐมาร่วมประชุม เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางในการอำนวยความสะดวกการเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมือง ดังนี้

- ๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ๒) ธนาคารกรุงไทย
- ๓) ธนาคารออมสิน
- ๔) ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ๖) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ซึ่งจะได้พิจารณาหารือร่วมกันในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- ที่ประชุมมีมติให้เลื่อนการรับรองบันทึกการประชุมจำนวน ๓ ครั้ง ไปรับรองในคราวประชุมครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๒. ครั้งที่ ๑๐ วันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๓. ครั้งที่ ๑๑ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ พิจารณาแนวทางในการอำนวยความสะดวกการเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมือง โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานมาให้ข้อมูล ดังนี้

- ๑) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ๒) ธนาคารกรุงไทย
- ๓) ธนาคารออมสิน
- ๔) ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ๖) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ได้กำหนดให้สมาชิกพรรคการเมืองจะต้องจ่ายค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นรายปีๆละ ๑๐๐ บาท และมีข้อยกเว้นไว้ว่าในปีแรกอาจจ่ายน้อยกว่า ๑๐๐ บาทก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าหากจะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้กำหนดขึ้นนี้อาจเกิดความยุ่งยากกับผู้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง คณะกรรมการวิสามัญจึงเห็นสมควรว่าควรมีการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกพรรคการเมือง โดยการจัดให้มีการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร สถาบันทางการเงินของรัฐหรือไปรษณีย์ได้

สาเหตุที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ได้กำหนดให้มีการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกพรรคการเมืองก็ด้วยเจตนารมณ์ที่ต้องการอยากให้สมาชิกพรรคการเมืองกับพรรคการเมืองมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้น และจะทำให้สมาชิกพรรคการเมืองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองเพิ่มมากขึ้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้มีการจ่ายค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองเป็นรายปีขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการวิสามัญจึงได้เชิญธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินของรัฐ และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อคิดเห็นร่วมกันกับคณะกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกพรรคการเมืองในการจ่ายเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารต่อไป

ทั้งนี้ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะผู้กำกับดูแลธนาคารว่าจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้ธนาคารของรัฐช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารโดยไม่มีค่าธรรมเนียม และการที่จะให้ธนาคารมาร่วมดำเนินการจัดเก็บจ่ายเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองก็ถือเป็นการร่วมส่งเสริมพัฒนาการประชาธิปไตยอีกทางหนึ่งจึงควรที่จะกำหนดเรื่องนี้ไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนหรือไม่

นายปรีชา มิ่งมาลัยรักษ์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลว่าธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมใดๆ แต่เป็นเรื่องที่แต่ละธนาคารจะกำหนดขึ้นได้เอง

นางสาวจณัญญา เกลิมวิวัฒน์กิจ รองผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ธนาकारแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลว่ากรณีการจัดเก็บเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองถือเป็นลักษณะของการดำเนินการทางธุรกิจของธนาकारอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องพิจารณาว่าแต่ละธนาकारจะมีต้นทุนในการดำเนินการหรือไม่ ส่วนการที่จะกำหนดในกฎหมายนั้นเห็นว่าหากเป็นเรื่องของความร่วมมือก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดในกฎหมาย

ทั้งนี้ ธนาकारของรัฐแต่ละธนาकारก็จะมีกฎหมายของตัวเองซึ่งในกฎหมายนั้นก็กำหนดไว้ว่าให้ทำอะไรได้บ้าง ดังนั้นหากกำหนดให้การจัดเก็บเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองเป็นหน้าที่ของธนาकारในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ก็ต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์การดำเนินกิจการของธนาकारต่างๆ ว่ากรณีดังกล่าวจะขัดวัตถุประสงค์ตามกฎหมายเฉพาะของตนหรือไม่

นางสาวสิริจิตต์ ชุศักดิ์ นิตกรอาวุโส ธนาकारกรุงไทย ได้ให้ข้อมูลว่าธนาकारอาจไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. โดยตรง และการกำหนดหน้าที่ไว้ในกฎหมายฉบับนี้อาจขัดต่อกฎหมายเฉพาะของธนาकारที่มีอยู่ ส่วนเรื่องการยกเว้นค่าธรรมเนียมจะขอ นำข้อมูลกลับไปนำเสนอผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ธนาकारกรุงไทยมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินการและเห็นว่าวิธีการดำเนินการเรื่องนี้ควรเป็นการหารือร่วมกันระหว่างธนาकारกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อที่จะทำข้อตกลงร่วมกันในการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่อไป

นางสาวรัตนา บรรยงคพันธ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารผลิตภัณฑ์และธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ ธนาकारออมสิน ได้ให้ข้อมูลที่ผ่านมาการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นในลักษณะของบันทึกข้อตกลงหรือบันทึกความร่วมมือระหว่างกัน โดยจะคิดค่าธรรมเนียมในอัตราพิเศษหรือจะลดค่าธรรมเนียมให้

ทั้งนี้ ธนาकारออมสินมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ส่วนเรื่องค่าธรรมเนียมขอ นำเรียนข้อมูลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาต่อไป

นายฉันทวุฒิ สุขสว่าง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ธนาकारอาคารสงเคราะห์ ได้ให้ข้อมูลว่ากรณีเป็นเรื่องการดำเนินการทางธุรกรรมปกติการยกเว้นค่าธรรมเนียม (waive) ก็เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ตามนโยบายของธนาकार ส่วนการที่จะบัญญัติเป็นหน้าที่ในกฎหมายเห็นว่าไม่ควรกำหนดไว้ เนื่องจากธนาकारอาคารสงเคราะห์สังกัดกระทรวงการคลัง ซึ่งการดำเนินการอาจกำหนดให้กระทรวงการคลังทำข้อตกลงร่วมกันกับธนาकारในกำกับของรัฐดำเนินการได้

นายอภิศักดิ์ หอวนิช ผู้ช่วยผู้จัดการ ธนาकारเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ให้ข้อมูลว่าในการดำเนินการหากทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันธนาकारก็ดำเนินการได้ ซึ่งธนาकारก็มีประสบการณ์ในการลงทะเบียนคนจนอยู่ก่อนแล้ว ส่วนการบัญญัติในกฎหมายเห็นว่ายังไม่จำเป็น และหากพรรคการเมืองไปลงทะเบียน (register) เข้าระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) การโอนเงินจำนวนไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทก็ไม่มีค่าธรรมเนียมอยู่แล้ว

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าจะต้องพิจารณาถึงกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เพื่อมาตรวจสอบการโอนเงินของพรรคการเมืองด้วยหรือไม่ และการดำเนินการจัดเก็บเงินหากจะต้องมีเอกสารหลักฐานการชำระเงินผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องหารือร่วมกับธนาकारเกี่ยวกับการกำหนดค่าธรรมเนียมเนื่องจากธนาकारอาจมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

นายสำราญ เดชอรุณ หัวหน้าส่วนจัดระบบบริการการเงิน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ให้ข้อมูลว่าที่ผ่านมาบริษัทไปรษณีย์ไทยมีประสบการณ์ในการรับบริจาคเงินของสภาการชาติไทย ซึ่งการดำเนินการก็จะใช้ข้อมูลจากบัตรประชาชนของผู้บริจาคเพื่อแสดงตัวตน แต่ถ้าจะดำเนินการรับชำระค่าสมาชิกพรรคการเมืองก็ต้องเพิ่มข้อมูลของพรรคการเมืองที่จะได้รับเงินและจำนวนเงินเข้าไปด้วย และการดำเนินการก็จะเป็นไปในลักษณะที่บริษัทไปรษณีย์ไทยจะนำเงินที่ได้รับมาซึ่งหากมีจำนวนที่เกินจำนวนที่บริษัทไปรษณีย์ไทยแต่ละสาขาจะเก็บไว้ในแต่ละวันไปฝากไว้กับธนาคารก่อนแล้วค่อยนำส่งให้กับพรรคการเมืองซึ่งจะมีภาระค่าใช้จ่ายทั้งตอนนำฝากธนาคารและการถอนเงินจากบัญชีธนาคารเพื่อนำส่งให้กับพรรคการเมืองโดยจะคิดตามจำนวนครั้ง

ทั้งนี้ผู้ชำระเงินหรือผู้บริจาคจะไม่เสียค่าธรรมเนียมแต่หน่วยงานที่ได้รับเงินนั้นจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในส่วนนี้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามกรรมการการวิสามัญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่ากรณีที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองผ่านระบบธนาคารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เตรียมการที่จะหารือกับธนาคารไว้อย่างไร และจะมีปัญหาต่อเรื่องนี้อย่างไรหรือไม่

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าต่อกรณีดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เตรียมการจัดทำระบบฐานข้อมูลของพรรคการเมืองซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของสมาชิกพรรคการเมืองอยู่ในนั้นด้วยแล้วหากมีการชำระเงินค่าบำรุงพรรคการเมืองของสมาชิกพรรคการเมืองก็สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบได้

ทั้งนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ จึงเห็นสมควรว่าควรบัญญัติไว้ในกฎหมายด้วยโดยให้เป็นไปในลักษณะของหลักการกว้างๆ ว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่หารือร่วมกับสถาบันการเงินต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองให้กับพรรคการเมือง

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าเห็นด้วยที่จะบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะหารือร่วมกันกับสถาบันการเงินต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมือง แต่มีข้อสังเกตว่ากรณีดังกล่าวแม้ว่าธนาคารจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราขั้นต่ำก็จริงแต่ถ้ามีจำนวนการทำธุรกรรมโอนเปลี่ยนผ่าน (transaction) เป็นจำนวนมากก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมากตามไปด้วย จึงเห็นว่าภาระค่าทำเนียมที่จะเกิดขึ้นนี้ควรให้พรรคการเมืองเป็นผู้จ่าย ส่วนการจะกำหนดเท่าไรนั้นควรให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะไปหารือร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตว่าเจตนารมณ์ตามร่างกฎหมายคือต้องการให้สมาชิกพรรคการเมืองเป็นผู้จ่ายเงินด้วยตนเอง แต่ปัญหาคือสมาชิกพรรคการเมืองอาจยังไม่ทราบว่าตนเองเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด และไม่ทราบว่าระบบพร้อมเพย์ (PromptPay) จะมีลักษณะของใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินไปเตือนให้สมาชิกพรรคการเมืองทราบก่อนหรือไม่ หรือเป็นการหักเงินจากบัญชีธนาคารได้เลย

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตว่ากรณีการชำระเงินผ่านเคาเตอร์เซอร์วิส (Counter Service) จะไม่มีการพิสูจน์ตัวตน แต่การชำระค่าสมาชิกพรรคการเมืองจะต้องมีการแสดงตัวตน จึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาถึงขั้นตอนการดำเนินการซึ่งธนาคารจะต้องมีภาระเพิ่มขึ้นในขั้นตอนนี้ด้วย

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุปการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่มาร่วมให้ข้อมูลได้ดังนี้

๑) หน่วยงานที่มาให้ข้อมูลทุกหน่วยงานไม่มีข้อขัดข้องในการดำเนินการเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองให้กับพรรคการเมือง

๒) ค่าธรรมเนียมในการดำเนินการ ควรให้สถาบันการเงิน คณะกรรมการการเลือกตั้ง และพรรคการเมืองหารือร่วมกันกำหนดขึ้นตามความเหมาะสม

๓) แนวทางการกำหนดให้มีกลไกการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองในกฎหมาย หากเห็นสมควรบัญญัติไว้ในกฎหมายก็จะเป็นไปในลักษณะเชิงหลักการกว้างๆ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไปประสานความร่วมมือกับธนาคารหรือหน่วยงานของรัฐให้ช่วยสนับสนุนการจัดเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองได้ ส่วนรายละเอียดการดำเนินการก็ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะหารือกันกับสถาบันการเงินและพรรคการเมืองว่าจะดำเนินการอย่างไร

ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองผ่านระบบธนาคารว่าผู้จัดเก็บควรที่จะพิสูจน์ตัวตนให้ได้ว่าสมาชิกพรรคการเมืองมาจ่ายเงินด้วยตัวเอง

๓.๒ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. โดยเริ่มจากชื่อร่างพระราชบัญญัติ เป็นต้นไป

พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์ กรรมการวิสามัญ ได้เสนอประเด็นร่วมหารือก่อนที่จะเข้าสู่การพิจารณาและมีข้อซักถาม ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๓) กำหนดให้มีกลไกที่กำหนดความรับผิดชอบของพรรคการเมืองในการประกาศโฆษณานโยบายที่มีไว้วิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสียหายอย่างรอบด้าน ซึ่งในร่างกฎหมายฉบับนี้มีมาตราที่เกี่ยวข้องคือมาตรา ๕๑ จึงขอลถามว่ามาตรการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ ครอบคลุมเพียงพอแล้วหรือไม่

๒. กรณีตามมาตรา ๕๑ ที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบความถูกต้องของนโยบายพรรคการเมือง ซึ่งหากคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความเห็นชอบแล้วปรากฏในภายหลังว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องรับผิดชอบด้วยหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่ากลไกตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง (๓) ได้นำมากำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ ของร่างกฎหมายฉบับนี้โดยมุ่งหมายให้เป็นพัฒนาการขั้นแรกของพรรคการเมืองที่จะต้องรับผิดชอบต่อนโยบายที่จะนำไปหาเสียงเพื่อจะได้รับเลือกตั้งเข้าไปมีอำนาจทางการเมือง และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแล้วแต่ก็หาใช่ว่าจะเป็นกลไกที่ดีที่สุดเพียงแต่เห็นว่าจะสามารถเป็นพัฒนาการเบื้องต้นให้กับพรรคการเมืองได้ ส่วนการพิจารณานโยบายของพรรคการเมืองจะเป็นการพิจารณาร่วมกันของสมาชิกพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งหากเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินก็จะมีรายละเอียดการพิจารณาตามมาตรา ๕๑ (๑) (๒) และ (๓) โดยที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะทำหน้าที่ตรวจสอบแต่เพียงว่านโยบายนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือไม่เพียงเท่านั้นมิได้เป็นการให้ความเห็นชอบแต่อย่างใด

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบนโยบายพรรคการเมืองนอกจากจะพิจารณาว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือไม่แล้ว จะต้องพิจารณาด้วยว่ามีการดำเนินการครบถ้วนตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่งหรือไม่

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับคำว่า “ถูกต้อง” ในมาตรา ๕๑ วรรคสองว่าเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาในการตีความควรเปลี่ยนเป็นคำว่า “ครบถ้วน” ได้หรือไม่

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตว่าคำที่จะทำให้เกิดปัญหาในการตีความและจะเป็นปัญหาของพรรคการเมืองในอนาคตคือคำว่า “พรรคการเมืองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง” ในมาตรา ๕๑ วรรคสอง ดังนั้นจึงขอเสนอว่าควรแก้ไขให้เป็น “พรรคการเมืองไม่ได้จัดทำรายการตามวรรคหนึ่ง” ซึ่งจะตรงประเด็นกว่าเพราะเหตุผลคือคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้ตรวจสอบว่าพรรคการเมืองจะนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างไร แต่มีหน้าที่ตรวจสอบเพียงแค่ว่าพรรคการเมืองจัดทำรายการครบถ้วนตามกระบวนการในวรรคหนึ่งหรือไม่เท่านั้นเอง

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตว่ากรณีที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดควรกำหนดให้ชัดเจนว่าควรเสร็จสิ้นภายในเวลาเท่าใด เพราะอาจมีการนำนโยบายที่มีปัญหาไปหาเสียงก่อนได้

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต กรรมการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตว่าในระหว่างที่พรรคการเมืองกำลังหาเสียงหากมีนโยบายอื่นเพิ่มเติมขึ้นใหม่ซึ่งยังไม่ได้ส่งให้คณะกรรมการทราบจะมีการกำกับควบคุมอย่างไรหรือไม่

พลเอก มารุต ปิ๋ขโตะสิงห์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ได้สอบถามว่ากรณีตามมาตรา ๕๑ พรรคการเมืองต้องส่งนโยบายให้คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบพิสูจน์ (proved) ก่อนหาเสียงหรือไม่ ซึ่งนายแสวง บุญมี ได้ให้ข้อมูลว่ากรณีตามร่างกฎหมายไม่ต้องส่งแต่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะติดตามตรวจสอบหรือกรณีมีผู้มาร้องว่าไม่ถูกต้อง

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่ากรณีป้ายโฆษณาหาเสียงของพรรคการเมืองจะต้องมีรายละเอียดของการดำเนินการตามนโยบายด้วยหรือไม่ ซึ่งนายธนาวัฒน์ สังข์ทอง ได้ให้ข้อมูลว่าในร่างกฎหมายมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า “การประกาศโฆษณานโยบายนั้นอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้” ดังนั้นจึงเป็นที่เข้าใจได้ว่าในป้ายโฆษณาหาเสียงจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการปรากฏอยู่ด้วย

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุปโดยเห็นว่าถ้อยคำดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความได้จริง ดังนั้นเพื่อความชัดเจนจึงได้มอบหมายให้กรรมการวิสามัญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและกรรมการวิสามัญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ร่วมกันพิจารณาถ้อยคำในมาตรา ๕๑ ด้วย

จากนั้น พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้นำเข้าสู่การพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. โดยเริ่มจากชื่อร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งการพิจารณาทบทวนนี้จะไม่อ่านบทบัญญัติในมาตราแต่จะพิจารณาเฉพาะประเด็นที่ยังรอการพิจารณาในมาตรานั้นๆ ซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	รอการพิจารณา
ประเด็น: รอเพิ่มบทจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	มีการแก้ไข
<u>ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ</u>	
<p>นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้เสนอให้เพิ่มบทนิยามของคำว่า “พรรคการเมือง” โดยให้เพิ่มความว่า “พรรคการเมือง หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองโดยได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”</p> <p>นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้มีข้อซักถามว่าเหตุใดคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่บัญญัติบทนิยามไว้ แล้วหากไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมายจะมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง ซึ่งนายธนาวัฒน์ สังข์ทอง ได้ให้ข้อมูลว่า ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ ได้อธิบายความหมายของพรรคการเมืองไว้แล้วว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้นลักษณะการจัดตั้ง วัตถุประสงค์ หรือการดำเนินการต่างๆ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่าเป็นพรรคการเมือง ในทางกลับกันหากมีเขียนคำนิยามพรรคการเมืองไว้ในกฎหมายนี้จะทำให้ตีความได้แคบไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมไปถึงส่วนอื่นๆ ได้</p> <p>นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่ากรณีหากมีการบัญญัติคำนิยามพรรคการเมืองไว้ให้ชัดเจนก็จะง่ายต่อการวินิจฉัยปัญหาที่จะเกิดมีขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจมีการร้องเรียนกันเป็นจำนวนมากก็เป็นได้</p> <p>พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่าในรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติว่าจะต้องมีการจดทะเบียน กรณีการกำหนดนิยามไว้ว่าพรรคการเมือง คือพรรคการเมืองที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงทำให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น</p>	

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบกับคำว่า “ขยะ” ซึ่งเมื่อไม่มีการกำหนดนิยามความหมายไว้ก็จะทำให้มีการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติ ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้มีการบัญญัติข้อยกเว้นของคำว่าพรรคการเมืองไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ชัดเจนด้วย

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่ามาตรา ๔ มีผู้แปรญัตติ ๑ ท่าน คือศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ซึ่งขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในบทนิยามคำว่า “ประโยชน์อื่นใด” ดังนี้

““ประโยชน์อื่นใด” หมายความรวมถึง การให้ใช้ทรัพย์สิน การให้บริการ หรือการให้ส่วนลดโดยไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนที่ไม่เป็นไปตามปกติทางการค้า และการทำให้หนี้ที่พรรคการเมืองเป็นลูกหนี้ลดลงหรือระงับสิ้นไปด้วย”

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุปว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความและการวินิจฉัยปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต จึงเห็นสมควรให้มีการบัญญัติข้อยกเว้นของคำว่าพรรคการเมืองไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ชัดเจน และเห็นชอบด้วยกับคำแปรญัตติของศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ซึ่งได้ขอแปรญัตติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในบทนิยามคำว่า “ประโยชน์อื่นใด”

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว จึงมีมติให้เพิ่มบทนิยามของคำว่า “พรรคการเมือง” และให้แก้ไขเพิ่มเติมความในบทนิยามคำว่า “ประโยชน์อื่นใด” ตามคำแปรญัตติของศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง

มติที่ประชุม	มาตรา ๔	มีการแก้ไข
“พรรคการเมือง”		คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่
<u>“พรรคการเมือง” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง โดยได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”</u>		
“สมาชิก”		ไม่มีการแก้ไข
“นายทะเบียนสมาชิก”		ไม่มีการแก้ไข
“ข้อบังคับ”		ไม่มีการแก้ไข
“บริจาค”		ไม่มีการแก้ไข
“ประโยชน์อื่นใด”		มีการแก้ไข
““ประโยชน์อื่นใด” หมายความรวมถึง การให้ใช้ทรัพย์สิน การให้บริการ หรือการให้ส่วนลดโดยไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนที่ไม่เป็นไปตามปกติทางการค้า และการทำให้หนี้ที่พรรคการเมืองเป็นลูกหนี้ลดลงหรือระงับสิ้นไปด้วย”		
“กองทุน”		ไม่มีการแก้ไข
“คณะกรรมการ”		ไม่มีการแก้ไข
“นายทะเบียน”		ไม่มีการแก้ไข
“สำนักงาน”		ไม่มีการแก้ไข
“จังหวัด”		ไม่มีการแก้ไข
“เขตเลือกตั้ง”		ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑ การจัดตั้งพรรคการเมือง	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า ในมาตรา ๙ วรรคสองเป็นประเด็นเกี่ยวกับทุนประเดิมของพรรคการเมืองที่จะนำไปหารือในการสัมมนา เรื่องร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรม นิว แทรเวล ลอดจ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีเป็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

๑. ให้มีทุนประเดิม ๑ ล้านบาท

- บางฝ่ายขอลดทุนประเดิมเหลือ ๕ แสนบาท

๒. ให้มีทุนประเดิมด้วยความสมัครใจแต่ต้องมีเงื่อนไขบังคับหลัง

- ห้ามพรรคการเมืองที่มีทุนประเดมน้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนตามประกาศกำหนดของคณะกรรมการ

- การกำหนดจำนวนทุนประเดิมสำหรับได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๙ ได้มีหนังสือขอเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อร่างกฎหมายฉบับนี้จากนายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้จะริเริ่มเตรียมการก่อตั้งพรรคประชาชนปฏิรูป โดยได้เสนอความเห็นขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๙ ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องมีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท โดยผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละสามแสนบาท และให้เงินทุนประเดิมเป็นเงินชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามมาตรา ๑๕ วรรคท้ายด้วย”

และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ขอแปรญัตติจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่

๑. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ขอแปรญัตติแก้ไขความใน (๔) ในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๙ ดังนี้

“(๔) อยู่ในระหว่างถูกสั่งห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

๒. นายสมชาย แสงการ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของ มาตรา ๙ ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องมีทุนประเดิม ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท โดยผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละ ~~สามหมื่น~~ หนึ่งแสนบาท”

๓. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของ มาตรา ๙ ดังนี้

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องมีทุนประเดิม ไม่น้อยกว่าหนึ่ง ~~แสนบาท~~ หมื่นบาท โดยผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทแต่ไม่เกินคนละ ~~สามหมื่น~~ สามหมื่นบาท”

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุปว่า มาตรา ๙ เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบจึงขอให้รอการพิจารณาไว้ก่อน ส่วนกรณีที่มีผู้แปรญัตติมานั้นคณะกรรมการการวิสามัญจะได้เชิญผู้แปรญัตติมาชี้แจงแสดงเหตุผลประกอบคำแปรญัตติในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติให้รอการพิจารณาไว้ก่อน เพื่อรอผลการหารือจากการสัมมนาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๑๐ ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน คือ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความใน (๒) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) เลือกหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เற்றுญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง

ฯลฯ

ฯลฯ”

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๑๒ ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน คือ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความใน (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ ดังนี้

“มาตรา ๑๒ ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชนและลายมือชื่อของหัวหน้าพรรคการเมือง เற்றுญิกพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง”

มาตรา ๑๓ รอกการพิจารณา

ประเด็น : มาตรา ๑๓ (๒) มีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๙ วรรคสอง

มาตรา ๑๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕ รอกการพิจารณา

มาตรา ๑๕ (๑๑) มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าโดยที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีความรับผิดชอบสูงกว่าสมาชิกพรรคการเมืองทั่วไปจึงควรกำหนดให้มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมที่อย่างน้อยต้องเทียบเคียงได้กับมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๙ ที่ได้กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีต้องมีมาตรฐานทางจริยธรรมด้วย และเพื่อให้เห็นได้ว่าพรรคการเมืองมีเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมกำหนดไว้แล้ว ดังนั้น จึงขอเสนอให้แก้ไขถ้อยคำในมาตรา ๑๕ (๑๑) ดังนี้

“(๑๑) มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิก โดยมาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องเทียบเคียงได้กับมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่ากรณีพรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ และสมาชิกพรรคการเมืองที่เป็นชาวบ้านทั่วไปก็อาจจะไม่เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมได้

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๑๕ ได้มีหนังสือขอเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อร่างกฎหมายฉบับนี้จากนายไพบูลย์ นิติตะวัน ผู้จะริเริ่มเตรียมการก่อตั้งพรรคประชาชนปฏิรูป โดยได้เสนอความเห็นขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๕ ดังนี้

“พรรคการเมืองอาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า สองพันบาทหนึ่งพันบาท”

และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ขอแปรญัตติจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่

๑. นายพรรคศักดิ์ เจียรณัย ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ ดังนี้

“มาตรา ๑๕ ข้อบังคับอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

๑) ๑

๑) ๑

(๒) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เหรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าและกรรมการสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

๑) ๑

๑) ๑

(๑๕) รายได้ของพรรคการเมือง และอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมือง ซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งร้อยบาทให้เรียกเก็บเป็นรายปี ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด แต่ต้องไม่เกินปีละหนึ่งร้อยบาท

ฯลฯ

ฯลฯ

พรรคการเมืองอาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาทและไม่เกินสองหมื่นบาท”

๒. นายสมชาย แสวงการ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ของมาตรา ๑๕ ดังนี้

“มาตรา ๑๕

ฯลฯ

พรรคการเมืองอาจกำหนดให้เรียกเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองจากสมาชิกแบบตลอดชีพตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองพันบาทแต่ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

๓. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความใน (๖) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕ ดังนี้

“มาตรา ๑๕

ฯลฯ

(๖) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เภรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าและกรรมการสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ”

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว จึงมีมติให้รอกการพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นการเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิกไว้พิจารณาในคราวประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๕

รอกการพิจารณา

มาตรา ๑๕ (๑๑)

มีการแก้ไข

“(๑๑) มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิก โดยมาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องเทียบเคียงได้กับมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

มาตรา ๑๕ (๑๕)

รอกการพิจารณา

ประเด็น: การเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองซึ่งต้องเรียกเก็บจากสมาชิกไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งร้อยบาท

มาตรา ๑๕ วรรคสี่

รอกการพิจารณา

ประเด็น: มีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๑๕ (๑๕) กรณีการเก็บค่าบำรุงพรรคการเมือง

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๑๖ ได้มีสมาชิกสภาานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน คือ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๖ ดังนี้

“มาตรา ๑๖ หัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เจริญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดในข้อบังคับแต่ต้องไม่เกินคราวละสี่ปี”

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการดำเนินการของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งว่าเมื่อกรณีเป็นที่ชัดเจนแล้วว่าพรรคการเมืองได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แล้ว คณะกรรมการก็ควรที่จะรับจดทะเบียนจัดตั้งโดยเร็ว

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๗ ในกรณีที่คำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและเอกสาร และหลักฐานที่ยื่นพร้อมกับคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและให้ประกาศการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น
ในราชกิจจานุเบกษา

หากนายทะเบียนเห็นว่าคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง หรือเอกสาร หรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมกับคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองในเรื่องใดไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนทราบพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วไม่มีการแก้ไขหรือยังแก้ไขไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้นายทะเบียนรายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนแจ้งมติของคณะกรรมการให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อบังคับของพรรคการเมืองที่ได้ยื่นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ให้นายทะเบียนรายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติให้เพิกถอนข้อบังคับนั้นและให้แจ้งมติของคณะกรรมการให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติในการนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องดำเนินการแก้ไขข้อบังคับให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในสามสิบหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วหากไม่มีการแก้ไขหรือยังแก้ไขไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง

ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรคการเมืองมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านมติของคณะกรรมการตามวรรคสองหรือวรรคสามต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมติของคณะกรรมการ”

มาตรา ๑๘ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒ การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑ ไม่มีการแก้ไข

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๒๑ ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่

๑. นายพรศักดิ์ เจียรณัย ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๒๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ฯลฯ ฯลฯ

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองประกอบด้วย หัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เทรียญฎิภรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ฯลฯ ฯลฯ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้เลขาธิการพรรคการเมือง เทรียญฎิภรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก หรือกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมืองคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ทำการแทนก็ได้”

๒. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในวรรคสามของมาตรา ๒๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ฯลฯ ฯลฯ

กรรมการบริหารพรรคการเมืองที่เข้าร่วมประชุมต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายและข้อบังคับ รวมถึงตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองโดยปรากฏหลักฐานการคัดค้านนั้นในรายงานการประชุม หรือได้ทำหนังสือคัดค้านยื่นต่อประธานในที่ประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่การประชุมนั้นสิ้นสุดลง

ฯลฯ ฯลฯ”

๓. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในวรรคสองและวรรคสี่ของมาตรา ๒๑ ดังนี้

“มาตรา ๒๑ ฯลฯ ฯลฯ

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองประกอบด้วย หัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง เทรียญฎิภรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก และกรรมการบริหารอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

๑๗

๑๗

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้เลขาธิการพรรคการเมือง เทรียญฎีกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิก หรือกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมืองคนหนึ่ง หรือหลายคนเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลกรณีตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่งเป็นไปตามหลักการของกฎหมายเดิมคือมุ่งหมายให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลสมาชิกมิให้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายในฐานะที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเท่านั้น และคำว่ากฎหมายก็หมายถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือกฎหมายพรรคการเมือง หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเท่านั้น ดังนั้น ในมาตรานี้จึงมุ่งหมายให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองดูแลสมาชิก ในฐานะที่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองมิให้ฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือทางการเมือง

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าตามกฎหมายเดิมที่ได้บัญญัติไว้ในลักษณะเช่นเดียวกันนี้และในทางปฏิบัติที่ผ่านมาไม่มีปัญหา ดังนั้นจึงเห็นด้วยว่าการบัญญัติถ้อยคำตามวรรคหนึ่งสามารถเข้าใจได้ชัดเจนแล้ว

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต คณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าการตีความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง มีความที่เชื่อมโยงความผิดไปสู่พรรคต่อไปหลายพรรค ดังนั้นในทางปฏิบัติในอนาคตผู้บังคับใช้กฎหมายควรที่จะระมัดระวังและเตรียมการรองรับกรณีที่จะมีการร้องเรียนเป็นจำนวนมากด้วย

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุป และมีข้อสังเกตไว้ว่าการควบคุมและกำกับดูแลสมาชิกตามมาตรา ๒๒ ไม่ใช่เป็นการควบคุมและกำกับดูแล ในฐานะบุคคลทั่วไปหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำส่วนตัว หากแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือกฎหมายพรรคการเมือง หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเท่านั้น

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๒ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับ รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ

เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองกระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองได้รับแจ้งจากนายทะเบียนว่าสมาชิกกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีมติหรือสั่งการให้สมาชิกยุติการกระทำนั้นโดยพลัน และกำหนดมาตรการหรือวิธีการที่จำเป็น เพื่อมิให้สมาชิกผู้ใดกระทำการอันอาจมีลักษณะดังกล่าวอีก แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่มิตติ

ในกรณีที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนว่าคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามวรรคสามให้นายทะเบียนเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณามีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ คำสั่งดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และห้ามมิให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุดังกล่าวดำรงตำแหน่งใด ในพรรคการเมืองจนกว่าจะพ้นเวลาสี่สิบปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

กรรมการบริหารพรรคการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของคณะกรรมการต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ห้ามมิให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการก้าวกายหรือแทรกแซงการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองนั้น เว้นแต่จะเป็นการดำเนินการตามสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และห้ามมิให้มีส่วนร่วมในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือตำแหน่งอื่นหรือการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตว่าดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองตามแผนงานโครงการที่ได้นำเสนอมานั้นควรจะมีผู้ที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังและตรวจสอบ (watchdog) และกรณีการใช้ถ้อยคำใน (๔) คำว่าสร้างเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง ซึ่งกฎหมายฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับอย่างยาวนานในอนาคตซึ่งก็จะทำให้เข้าใจในทางลบได้ว่าประเทศของเรายังไม่มีความปลอดภัยเกิดขึ้นจึงต้องสร้างเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดองอยู่ตลอด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าระบบติดตามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองในร่างกฎหมายฉบับนี้จะใช้ระบบติดตามประเมินผลเพื่อพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนซึ่งมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ โดยจะมีเงื่อนไขว่าหากพรรคการเมืองไม่ได้นำเงินที่ได้จัดสรรให้ไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองก็อาจพิจารณาลดหรืองดเว้นจำนวนเงินที่จะจัดสรรให้ได้

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งควรติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามแผนงานหรือโครงการของพรรคการเมืองให้เหมาะสมกับการใช้เงินกองทุนด้วย

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้อภิปรายสรุป และเสนอว่าเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจว่าประเทศของเรายังไม่มีความปรองดองเกิดขึ้นจึงต้องสร้างเสริมให้ สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดองอยู่ตลอดเวลาจึงขอเสนอให้แก้ไขคำว่า “เสริมสร้าง” ใน (๑) และคำว่า “สร้างเสริม” ใน (๔) เป็นคำว่า “ส่งเสริม” เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่เป็นไปในทางบวกและ เป็นการใช้ถ้อยคำที่สอดคล้องกัน

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๓ ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างน้อยในแต่ละปีพรรคการเมืองต้องมีกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) เสริมสร้างส่งเสริม ให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนา ด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๔) สร้างเสริมส่งเสริม ให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับ ในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของ ประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง จัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามวรรคหนึ่งในแต่ละปีส่งให้นายทะเบียนทราบภายใน เดือนเมษายนของทุกปี และให้นายทะเบียนเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕/๑

คณะกรรมการการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการการวิสามัญที่ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำนวยความสะดวกให้กับพรรคการเมืองเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้มีขึ้น ดังนั้น จึงขอเสนอให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน โดยนำหลักการและถ้อยคำตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙ วรรคท้าย มาเป็นแนวทางในการเพิ่มเติม

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ

มติที่ประชุม

มาตรา ๒๕/๑

คณะกรรมการการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่

“มาตรา ๒๕/๑ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าเพื่อให้เป็นความรับผิดชอบของสมาชิกที่จะต้องรับผิดชอบตนเองหากเกิดความซ้ำซ้อนของการเป็นสมาชิกหลายพรรคการเมืองจึงได้กำหนดให้สามารถลบชื่อสมาชิกผู้นั้นออกจากพรรคการเมืองได้ ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิสมาชิกพรรคการเมืองที่จะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ และกรณีการลบรายชื่อที่พรรคการเมืองจะลบรายชื่อของสมาชิกได้เฉพาะของพรรคการเมืองตนจะไปลบรายชื่อของพรรคอื่นไม่ได้ ดังนั้นการที่จะกำหนดว่าให้ลบชื่อผู้นั้นออกจากพรรคการเมืองจึงอาจทำให้เกิดความเข้าใจว่าสามารถไปลบรายชื่อของพรรคการเมืองอื่นได้ด้วย

พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย กรรมการการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตไว้ว่าความในตอนท้ายของวรรคสอง กรณีการแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด อาจทำให้ในทางปฏิบัติไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งนายแสวง บุญมี ได้ให้ข้อมูลโดยปกติพรรคการเมืองจะรายงานบัญชีรายชื่อทุกสามเดือน

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ กรรมการการวิสามัญ ได้มีข้อสังเกตไว้ว่ากรณีหากสมาชิกผู้นั้นจ่ายค่าบำรุงสมาชิกทุกพรรคการเมืองแล้วใครจะเป็นผู้ยึดค่าบำรุงสมาชิคนั้นไว้

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๒๖ ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน คือ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์วรรณแสง ขอแปรญัตติแก้ไขโดยเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๒๖ ดังนี้

“มาตรา ๒๖ ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่ปรากฏต่อนายทะเบียนว่าบุคคลใดเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลายพรรคการเมืองให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องทราบและลบชื่อผู้นั้นออกจากพรรคการเมืองทุกพรรค แล้วแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด”

มาตรา ๓๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

รอการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้ขอเสนอให้เพิ่มเติมประเด็นการสิ้นสภาพของสาขาพรรคการเมืองแต่ความเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกให้ยังคงอยู่ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักการของกฎหมายเดิมโดยขอให้เพิ่มวรรคขึ้นใหม่ เป็นวรรคห้า ดังนี้

“ภายหลังที่ได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว สาขาพรรคการเมืองใดมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสาขาพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคนให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองนั้นดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไปตามระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการหรือดำเนินการแล้วไม่ถูกต้องให้สาขาพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพไป”

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่าในมาตรา ๑๖ ได้มีสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติขอแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน คือ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๓ ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ๖๓๖

๖๓๖

(๑) ดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันสองพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

๖๓๖

๖๓๖”

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีมติให้รอการพิจารณาในประเด็นวรรคห้าที่เพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๓๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญมติที่ประชุม

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

“มาตรา ๓๕ ในจังหวัดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้พรรคการเมืองนั้นแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นคนหนึ่งหรือหลายคนที่มาจากการเลือกของสมาชิกในจังหวัดนั้น เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในจังหวัดนั้น และให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วยโดยอนุโลม

ให้พรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา ๓๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

รอกการพิจารณา

ประเด็น : ๑. การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของ
พรรคการเมืองใน (๔) ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับมาตรา ๔๙ และเป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับการปฏิรูป
พรรคการเมือง

๒. หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง
ควรเพิ่มกระบวนการให้พรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

ทั้งนี้ นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ ได้เสนอ
ให้เพิ่มตำแหน่ง “เลขาธิการพรรคการเมือง” ในมาตรา ๑๐ (๒) มาตรา ๑๒ (๔) มาตรา ๑๕ (๖) มาตรา ๑๖
มาตรา ๒๑ วรรคสองและวรรคสี่ และมาตรา ๓๘ (๓) และขอสงวนความเห็นในมาตราดังกล่าว

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

ประชุมมีมติให้มีการประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการวิสามัญ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและขอปิดการประชุม

เลิกการประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

จัดทำแล้วเสร็จเมื่อ... 19 / ๕.๕. / ๖๐...

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ วิทยากรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๑

ผู้จัดบันทึกการประชุม

..... Smmv ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจสอบ

มตรับรองบันทึกการประชุม

ครั้งที่ 19 /

วันที่ ๑๐ / ๕.๕. / ๖๐

..... u h ✓ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการวิสามัญ ๑ ทราบ

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์

วิทยากรชำนาญการ

กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๑

สำนักกรรมการวิสามัญ ๑

ผู้จัดบันทึกการประชุม